

במוטות, תילתא מלעיל שלישי מגובה המשא הוא מעל המוט ותרי תילתי מלתחת למוט.

ומכיון שבני קהת נשאו את המזבח על כתפם הרי ששליש ממנו היה למעלה מכתפם ושני שלישי למטה מכתפם, נמצא שהיה המזבח מורם מהארץ כמעט שלישי מעשר אמות⁽⁸⁾ [שהוא השלישי שנמצא מעל כתפם].

אישתבח, נמצא, דהוה מידלי טובא שהיה מוגבה הרבה יותר מעשרה טפחים.

ואיבעית אימא: לעולם לא היה גובה הלויים כמשה, ואם כן אין ללמוד מנשיאת המזבח, דשמא היה גובהן רק שבעה אמות ונמצא ששני שלישי המזבח [שהוא בערך

דכתיב "וקלעי החצר ואת מסך פתח החצר אשר על המשכן ועל המזבח סביב". מקיש מזבח למשכן — מה משכן גובהו עשר אמות, אף מזבח גובהו עשר אמות.

ומשכן גופיה מנלן שהיה עשר אמות?

דכתיב "עשר אמות אורך הקרש".

וכתיב "ויפרוש את האהל על המשכן". ואמר רב: משה רבינו פרשו! מכאן אתה למד לגובהן של לויים שהיה עשר אמות! שמסתמא כל הלויים היה גובהן כמשה שהיה עשר אמות⁽⁷⁾, ומשה פרש את יריעות האהל בידיו על המשכן, שהיה גבוה עשר אמות.

ונמירי: דכל טונא משא מידלי נישא

עשר אמות [והביא שהגאונים באמת היה להם גירסא אחרת בגמ' ומפרשים כנ"ל, אבל כל הספרים מסכימים לגירסא דלפנינו]. ותירץ דדוקא ממשכן אפשר ללמוד לגובה הגוף שהיה אורכו שלשים אמה, אבל מזבח שהוא קטן אפשר גם לאדם קטן לפרוש עליו ע"י זריקה מלמטה.

ועוד הקשה הריטב"א דללישנא בתרא דגובה הלויים היה רגיל, איך נשאו את המזבח שהיה עשר אמות, והרי שני שלישי ממנו למטה מכתפם שזה הרבה יותר משלש אמות שהוא הגובה הרגיל. ותירץ דהך לישנא סבירא ליה כמ"ד דמזבח גובהו רק שלש אמות ולא מקשינן מזבח למשכן. ועוד תירץ שגם ללישנא בתרא גובה הלויים היה יותר משאר בני אדם, אלא שלא היה כמשה. אבל היו גבוהים שבע אמות ולמעלה, והמזבח הגיע לארץ.

8. רש"י. כי יש להסתפק אם השליש הוא

6. ומה שאמרו שאין רה"ר למעלה מעשרה, היינו דוקא בזורק חפץ ונדבק לכותל למעלה מעשרה, אבל במעביר בידיו למדנו ממשא בני קהת דחייב. רש"י.

ובשפת אמת ביאר הדבר, דבמעביר כיון דהאדם נושאו והוא עומד בתוך עשרה טפחים נגרר הדבר אחריו, אבל בזורק כבר יצא החפץ מידו ואין לו שייכות עם הדבר עוד. אך הקשה דמ"מ אף במעביר הרי הוא נושא למעלה מעשרה דהוא מקום פטור, ומה הראיה לחייב ממשא בני קהת. ודלמא גם הם נשאו שלא ברה"ר. ותירץ עפ"י מ"ש בפהמ"ש להרמב"ם על המשנה, שהראיה ממשא בני קהת משום דקראה הכתוב עבודה, דכתיב "כי עבודת הקדש עליהם בכתף ישאו".

7. הקשה הריטב"א, למה צריך ללמוד ללויים ממשא, שהרי בלויים עצמם כתיב "ופרשו עליו כסוי עור תחש", היינו על המזבח, ומזבח גובהו